

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8405/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Богољуб Петровић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ и ГГ, свих из ..., ДД, ЂЂ и ЕЕ, свих из ..., ЖЖ, ЗЗ и ИИ, свих из села ..., ЈЈ и КК из села ..., чији је пуномоћник Небојша Цветковић, адвокат из ..., ЛЛ из ..., чији је пуномоћник Звездан Кнежевић, адвокат из ..., ЉЉ и ММ, обоје из ..., чији је пуномоћник ЉЉ, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3332/23 од 12.10.2023. године, у седници одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3332/23 од 12.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 29/22 од 25.04.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па су обавезани тужени да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате на име претрпљеног физичког бола износ од 250.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 220.000,00 динара све са законском затезном каматом на те износе почев од 25.04.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, вишак тужбеног захтева тужиоца на име накнаде нематеријалне штете од досуђеног износа на име физичког бола од 250.000,00 динара па до траженог износа од 350.000,00 динара и досуђеног износа на име страха од 220.000,00 динара до траженог износа од 400.000,00 динара као и тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му тужени на име умањене животне активности солидарно исплати износ од 600.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, одбијен је као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени ББ из ... и његови родитељи ГГ и ВВ, обоје из ..., ДД из ... и његови родитељи ЂЂ и ЕЕ, обоје из ..., ЖЖ из ... и његови родитељи ЗЗ и ИИ обоје из ..., ЛЛ из ... и његови родитеља ЉЉ и ММ, обоје из ..., ЈЈ из ... и његова мајка КК из ..., да тужиоцу на име накнаде материјалне штете, солидарно

исплати и то: на име изгубљене зараде за период од 25.08.2012. до 24.11.2013. године, укупан износ од 12.117,28 евра (7.850 евра главни дуг и 4.267,28 евра затезна камата) са затезном каматом на тај износ у еврима по стопи Европске централне банке за евро почев од 24.02.2020. године до исплате у висини каматне стопе коју на годишњем нивоу утврђује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена у динарској противвредности по најповољнијем курсу по коме НБС откупљује ефективну валуту у месту плаћања на дан исплате; на име ренте због умањене радне способности у проценту од 60% за период од 01.03.2014. године до 30.11.2019. године исплате укупан износ од 26.541,76 евра (главни дуг 21.210 евра и затезна камата обрачуна од 24.02.2020. године од 5.331,76 евра), са затезном каматом на тај износ у еврима по стопи Европске централне банке за евро почев од 24.02.2020. године до исплате, у висини каматне стопе коју на годишњем нивоу утврђује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена све у динарској противвредности по најповољнијем курсу по коме НБС откупљује ефективну валуту у месту плаћања на дан исплате; на име новчане ренте због умањене радне способности тужиоца месечно исплаћују по 393,30 евра почев од 2020. године и за сваку следећу годину, док за то постоје разлози који ову обавезу мењају или укидају за период од 01.03. до 30.11. у години и то од 01. до 05-ог у месецу за претходни месец па убудуће, а у случају дужничке доцње са затезном каматом на сваки појединачни износ у еврима по стопи Европске централне банке за евро, до исплате у висини каматне стопе коју на годишњем нивоу утврђује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу по коме НБС откупљује ефективну валуту у месту плаћања на дан исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, тужени су обавезани да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно плате износ од 417.650,00 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж 3332/23 од 12.10.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Лесковцу П 29/22 од 25.04.2023. године, у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу четвртим изреке пресуде Вишег суда у Лесковцу П 29/22 од 25.04.2023. године у односу на тужене ЈЉЈ и ММ из ..., тако да гласи да се они обавезују да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка, солидарно са осталим туженима исплате износ од 208.400,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Тужилац у ревизији неосновано указује на битну повреду одредба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку учињену у поступку пред другостепеним судом неправилном применом одредбе члана 8. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је побијана пресуда заснована на утврђеном чињеничном стању и оцени доказа од стране првостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању, око 1,00 часова после поноћи, 24.08.2012. године у Власотинцу, дошло је до туче између тужених ББ, ДД, ЖЖ, ЛЛ и ЈЈ, са тужиоцем и његовим друговима НН и ЊЊ, којом приликом је тужилац задобио тешке телесне повреде у виду нагњечења главе, прелома носних костију са дислокацијом, прелома шестог, осмом и деветог ребра са десне стране и нагњечење носа са крварењем из ноздрва, те померањем гребена носа у десно. Због тог догађаја вођен је кривични поступак против тужених, тада малолетних ББ, ДД, ЖЖ, ЛЛ и ЈЈ, пред Вишим судом у Лесковцу, који је донео решење Ки 61/13 од 05.12.2023. године, којим је наведеним туженима изречена васпитна мера, појачан надзор од стране органа старатељства у смислу одредбе члана 11. став 1. тачка 2. и члана 17. Закона о малолетним учиниоцима кривичног дела и кривичноправној заштити малолетних лица, тако што је одређено да ће изречена мера трајати најмање шест месеци, а највише две године. Након повређивања, тужиоцу је извршен преглед мозга и утврђено да је МР преглед ендокранијума без патолошких промена. Утврђен је интензитет и трајање физичких болова и страха као и да прелом базе лобање код тужиоца није настао као последица спорног догађаја. Дијагноза фактуре лобање наведена је у извештају неуропсихијатра др Ивана Стефановића од 30.11.2013. године (више од годину дана након спорног догађаја). Вештачењем је утврђено да код тужиоца постоји умањена радна способност проценутално око 55-60% као последица прелома костију базе лобање. На основу налаза и мишљења судског вештака, тужилац је као последицу повреде коју је задобио у предметној тучи трпео физички бол јаког интензитета у трајању од 2 до 3 дана након повређивања, средњег интензитета од 5 до 7 дана, слабог интензитета за време лечења укупног трајања око два месеца, као и примарни страх јаког интензитета до доласка лекару, прегледа и сазнања о каквој се повреди ради, секундарни страх изражен у квалитету честе умерене забринутости за коначан исход лечења у трајању од око две до три недеље и секундарни страх због повремене и лаке забринутости за коначан исход лечења до два месеца након повређивања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су тужени дужни да тужиоцу накнаде нематеријалну штету на име претрпљених физичких болова и на име претрпљеног страха од 250.000,00 динара, односно 220.000,00 динара, са припадајућом каматом, па су вишак тужбеног захтева преко тих износа, одбили применом одредбе члана 200. став 1. у вези члана 154. и 155. Закона о облигационим односима. Тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне штете на име изгубљене зараде и ренте, нижестепени судови су одбили налазећи да тужилац није доказао да је повреда у виду прелома костију базе лобање, због које му је умањена животна активност и радна способност, настала услед догађаја у ком су учествовали тужени пошто је изведеним доказима утврђено да је тужилац спорном

приликом задобио повреду у виду нагњечења главе, прелома носних костију са дислокацијом, прелома шестог, осмог и деветог ребра са десне стране и нагњечења носа са крварењем из ноздрва те померањем гребена носа у десну, које су утврђене у кривичном поступку вођеним против тужених у ком је њима изречена васпитна мера појачан надзор од стране органа старатељства.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 200. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом или друштвеном сврхом. Накнада материјалне штете прописана је у одредби члана 185. истог закона, тако што је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала (став један). Уколико успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, одговорно лице дужно је за остатак штете дати накнаду у новцу (став два). Накнада у облику новчане ренте прописана је одредбом члана 188. истог Закона, тако што у случају смрти, телесне повреде или оштећења здравља, накнада се одређује по правилу у облику новчане ренте, доживотно или за одређено време (став један).

Узрочност је нужна веза узрока и последице која подразумева да кад год је присутан узрок, тад је нужно присутна и последица.

У конкретном случају изведеним доказима је утврђено да је умањење животне и радне активности тужиоца последица прелома базе лобање а ту повреду он није задобио спорном приликом, односно у тучи коју су скривали тужени у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о облигационим односима. Због тога тужени нису дужни да тужиоцу накнаде материјалну штету, како на име изгубљене зараде, тако и на име новчане ренте, док би досуђивање тужиоцу виших износа новчане накнаде нематеријалне штете од признатих 250.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 220.000,00 динара на име претрпљеног страха, било супротно одредби члана 200. став 2. Закона о облигационим односима. Због тога тужилац у ревизији неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Наводима ревизије тужиоца оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања што је без утицаја на одлучивање имајући у виду да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања на основу одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, што овде није случај.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић